

Verkkovuorovaikutukseen liittyvä osaaminen korkeakouluopettajan työssä

Peda-forum-päivät 15.-16.8.2018

Heli Tyrväinen, Sanna Uotinen & Leena Valkonen

Jyväskylän yliopisto, avoin yliopisto

heli.tyrvaainen@jyu.fi

Teemaryhmä 3B: Tulevaisuuden oppimisympäristöt

Tutkimuskokonaisuus

Uotinen, S., Tyrväinen, H. & Valkonen, L. 2016. Opiskelijan ja opettajan vuorovaikutus korkeakoulujen verkko-opetuksessa. Kasvatus 5, 434-446.

Opettajan läsnäolo verkko-opetuksessa

Luottamus verkko-opetuksessa

Verkkovuorovaikutusta edistävä opettajan toiminta:

- Opettajan ohjauksellinen ote
- Opettajan **läsnäolo**
- Vuorovaikutuksen oikea-aikaisuus, jatkuvuus ja henkilökohtaisuus

Presence -moninaisuus

Presence pedagogy

Presence work

Teaching presence

Autonomy presence

Social presence

Physical presence

Learning presence

Cognitive presence

Sense of being present
Sense of presence

Instructor presence

Web presence

Teacher presence

Online presence

Self-presence

Emotional presence

Tele presence

Environmental presence

Student social presence

Personal presence

Embodied presence

Co-presence

Presence merkitys

Social presence (SP)

vaikuttaa myönteisesti

- Koettuun oppimiseen (Richardson ym., 2017)
- Opiskelutyytyväisyyteen (Richardson ym., 2017)
- Vähempään keskeyttämiseen (Boston ym, 2010) (ennustaa keskeyttämistä Joksimovic ym. 2015)
- Aktiiviseen osallistumiseen (Swan & Shih, 2005)
- Aikomuksiin opiskella verkossa jatkossa (Reio & Crim, 2013)
- Opiskelijan kognitiiviseen läsnäoloon (Lee, 2014)
- Kurssiarvosanoihin (Liu ym. 2009), tiettyjen SP indikaattorien yhteys arvosanoihin esim. viestin jatkaminen (ei pelkät kohteliaisuutta osoittavat indikaattorit) (Joksimovic ym 2015)

Teaching presence (TP) vaikuttaa myönteisesti

- Koettuun oppimiseen (Akyol & Garrison, 2008; Ladyshevsky, 2013)
- Opiskelutyytyväisyyteen (Akyol & Garrison, 2008; Ladyshevsky, 2013)
- Opiskelumotivaatioon (Baker, 2010)
- Yhteisöllisyyden tunteeseen (Shea ym. 2006)
- Aktiiviseen osallistumiseen ja vuorovaikutukseen (Zhang ym., 2016)
- Minä-pystyvyyden kokemukseen (Shea & Bidjerano, 2010)
- Sitoutumiseen (Dixson, 2010)

Col-malli: Social presence:

kyky tuoda persoonallisia ominaisuuksia näkyviksi yhteisössä, aitoina ihmisinä.

+

Col-malli: Teaching presence:

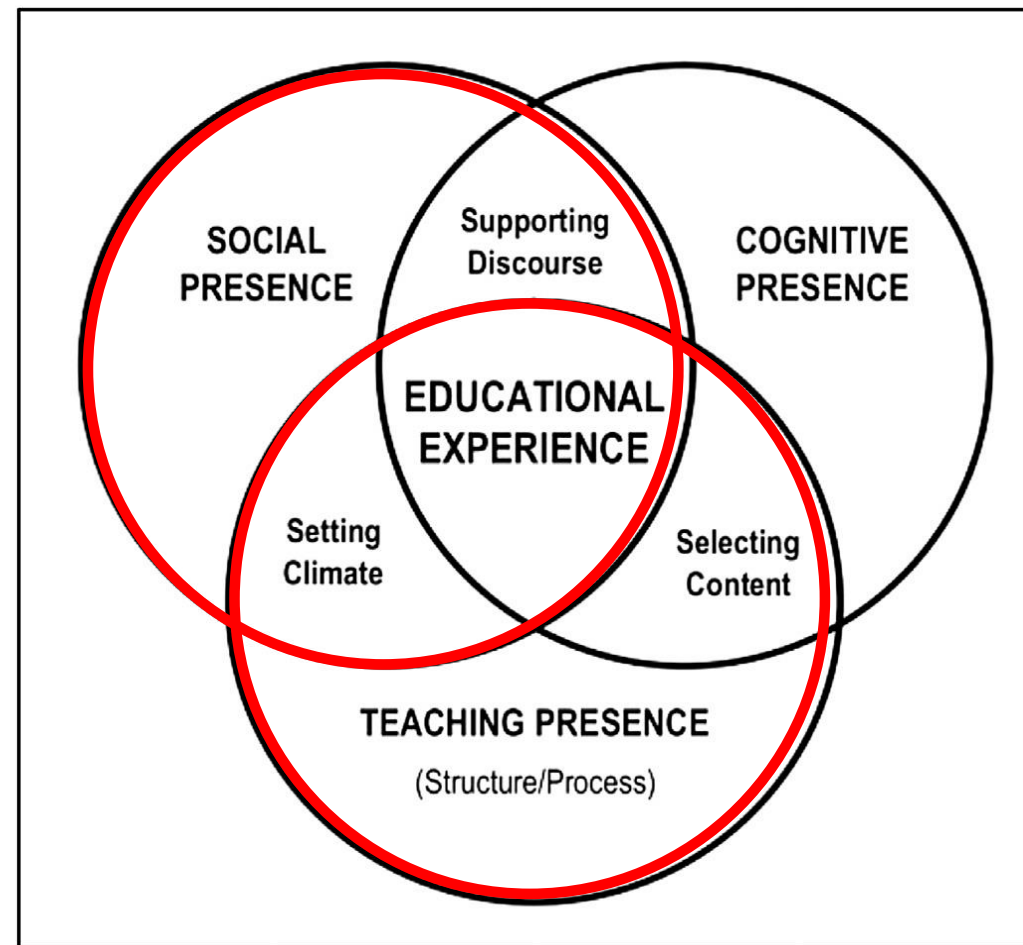
sosiaalisten ja kognitiiviset prosessien suunnittelu ja ohjaus niin, että syntyy merkityksellisiä oppimiskokemuksia

=

Instructor presence (Richardson et al., 2015)

havaittava toiminta ja käyttäytyminen, jolla opettaja

- osoittaa aitoa persoonaansa
- asemoi itsensä sosiaalisesti ja pedagogisesti verkkoyhteisössä

Tutkivan yhteisön malli Community of Inquiry (Col)

(Garrison, Andersson & Archer 1999; Garrison, 2017)

<https://coi.athabascau.ca/>

Opettajan läsnäolo synkronisessa vuorovaikutuksessa virtuaaliluokkahuoneessa (Adobe Connect)

(Tyrväinen, Uotinen & Valkonen 2018)

- Miten opettaja tuottaa läsnäoloa synkronisessa verkko-oppimisympäristössä (AC)?
- Miten Col-mallin indikaattoreilla saadaan esille opettajan läsnäolo synkronisessa verkko-oppimisympäristössä?

Aineisto: 6 litteroitua kahden eri ryhmän opetuskokonaisuutta avoimessa yliopistossa

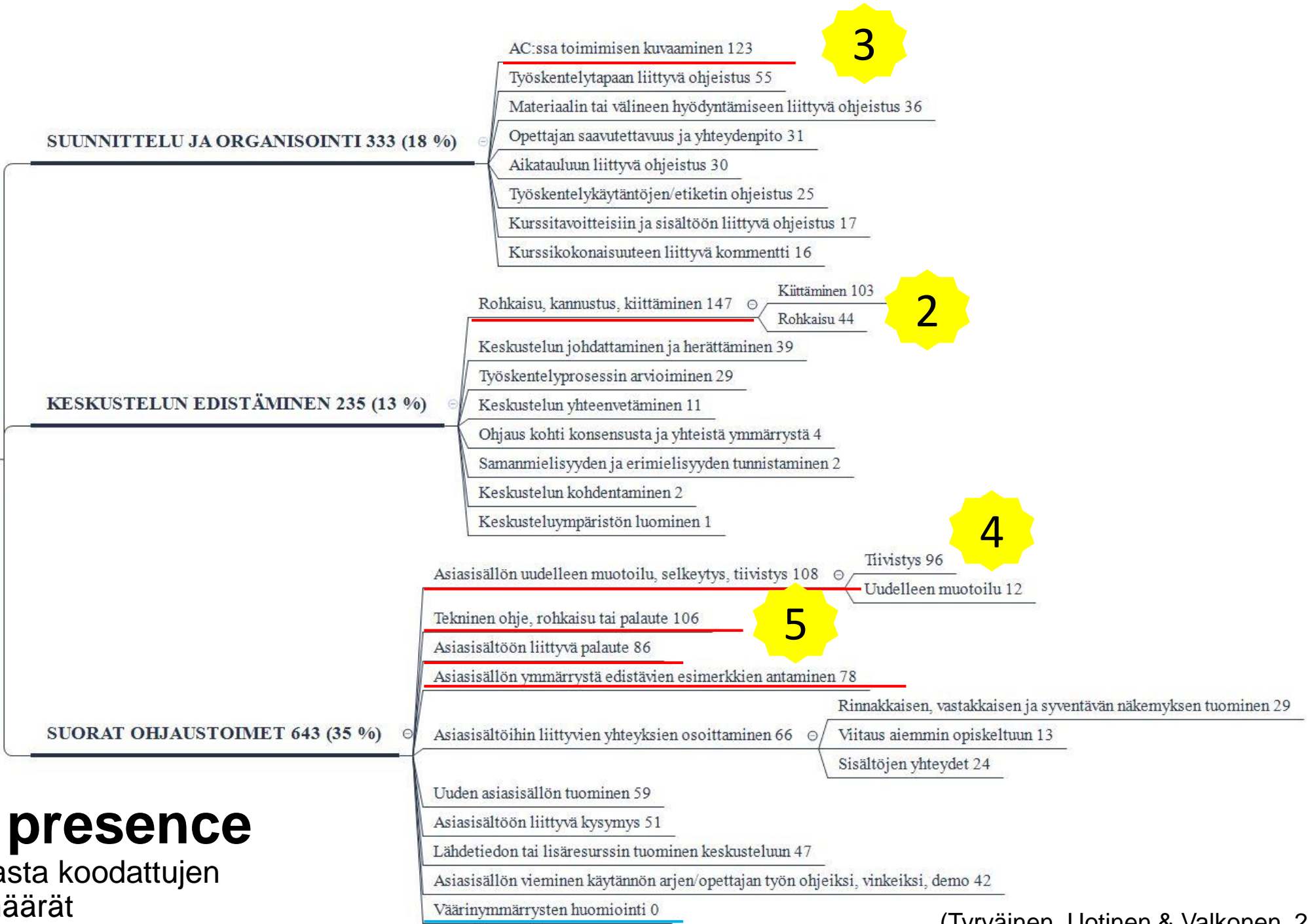
/ 6x2 h = 12 h, 126 litterointisivua
rivivälillä 1,1

/ ryhmissä 7 ja 10 opiskelijaa

Sisällön analyysi (transcript analysis)
Col-malliin kehitettyjä indikaattoreita

hyödyntäen (Andersson ym 2001; Garrison 2017;
Garrison & Akyol 2013; Shea ym 2010; Swan 2002; Richardson
2015; Rouke 1999) **Atlas.Ti** -ohjelmalla

TP 66 %

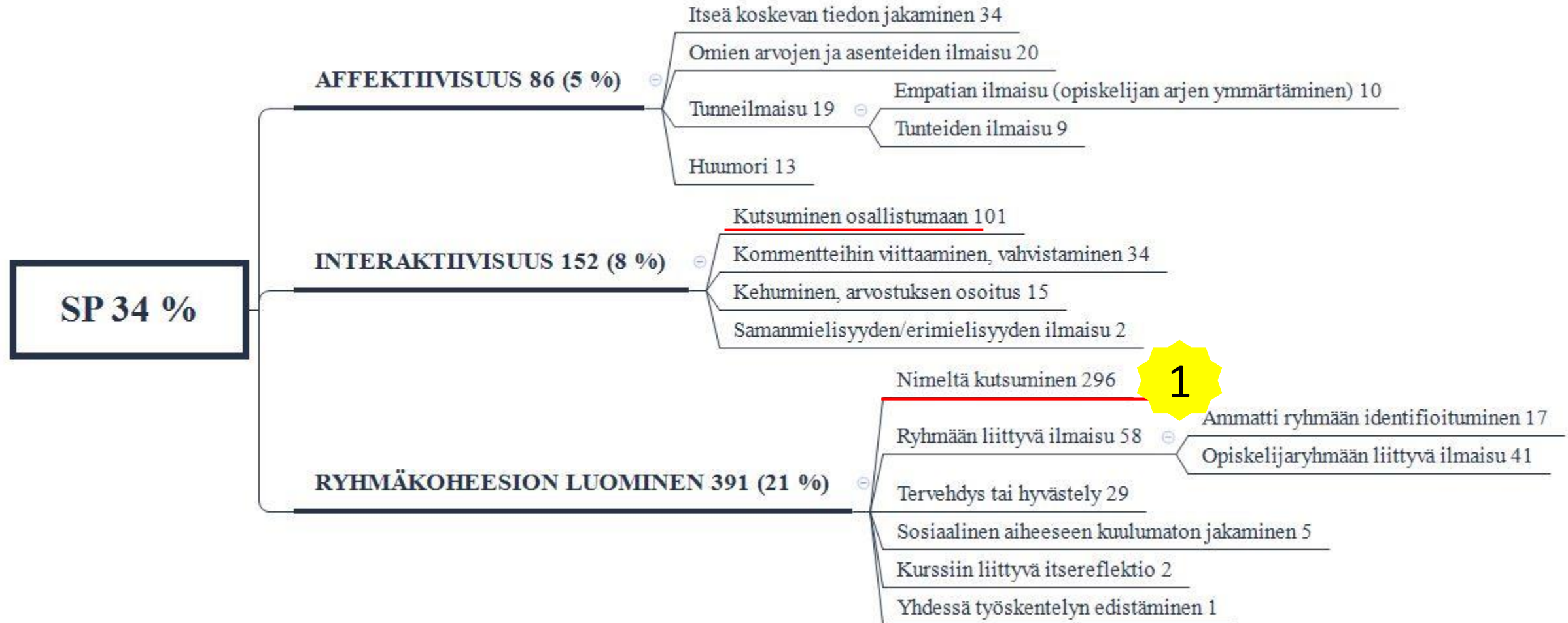
Teaching presence

opettajan toiminnasta koodattujen tekstilainauksen määrät

Social presence

opettajan toiminnasta koodattujen tekstilainauksen määrät

(Tyrväinen, Uotinen & Valkonen, 2018)

Tuloksia ja pohdintaa

- TP dominoi <- välineen hallinta ja tuki, opetuksen toteutustapa, opettajan persoona, kurssin vaihe
- Opettajan puheenjohtajamainen vuoroja jakava rooli vie opiskelijälähtöisyyttä
- Läsnaoloa luovan puheen erityispiirteet virtuaaliympäristössä:
 - etunimen käyttö
 - tilassa tapahtuvan toiminnan kuvaaminen
 - rohkaisu, kannustus, kiitos (usein vuoronvaihdon tuki esim. kiitoksella ja nimellä)
 - tekninen ohjaus
 - kutsuminen osallistumaan
 - sisällöllinen palaute
- Läsnaolo **kuuntelemisena**: uudelleen muotoileminen, tiivistäminen (noten käyttö), vuoron loppumisen ja ymmärryksen varmistaminen
- SP ja TP yhdistyy opettajan puheessa - SP vahvistaa opettajan ohjauksellista läsnaoloa (Richardson ym. 2015)
 - ”kiitoksia (TP kiittäminen) Suvi (SP nimeltä kutsuminen), joo, ja oppilaan tuntemus, sitä on korostanut useampi (SP viittaus toisiin) ja se on kyllä tässä oleellinen näissä eettisissä asioissa (TP sisällöllinen palaute)”
- Opettaja monitaiturina

Johtopäätöksiä: Mitä hyvä verkkovuorovaikutus edellyttää opettajalta?

Verkkokuuntelemisen osaamista ("online listening"
Wise et al 2014)

- Uudelleen muotoilu, tiivistys, vuoron vaihdon varmistus
- Havainnointitaidot: opiskelijoiden tarpeet (ennakoiden)
- Reagointitaito, palautteen anto

Aitous

- Omana itsenä oleminen, rentous, nonverbaaliset taidot (äänen käyttö)
- Oman vuorovaikutustavan tiedostaminen

Organisointiosaamista

- Vuorovaikutuksen suunnittelu ja tekninen järjestäminen
- Vuorovaikutuksen varmistaminen esim. tehtävänannot
- Vuoronvaihdon tukeminen (esim. päällepuhunnan välttäminen)

Emotionaalista osaamista: henkinen tuki

- Rohkaiseminen ja kannustaminen verkkovuorovaikutukseen, palaute

Intensiteetin ylläpitämistä

- Oppimistilanteen rakenteen suunnittelu
- Vuorovaikutukseen kutsuminen, avauspuheenvuoro
- Tilannetaju

Eettistä osaamista

- Vallan tiedostaminen (struktuuri, puheenvuorojen jakaminen)
- Kasvojen säilyttäminen

Sosiaalisia taitoja / kohtaamistaitoja

- SP TP yhdistäminen: ohjauspuheen pehmenys sosiaalisella puheella
- asiantuntijuus / ihmisyyys tasapaino

Teknistä osaamista

- tekniikan "arkipäiväistäminen" opiskelijoille

Lähteitä kattava luettelo saatavissa alustajalta

- Garrison D.R. (2017). E-learning in the 21st century. A community of inquiry framework for research and practise. Third edition. New York: Routledge.
- Garrison D.R. , Andersson, T. & Archer W. 1999. Critical inquiry in a text-based environment. Computer conferencing in higher education. The internet and higher education 2 (2-3), 87-105.
- Richardson, J. C., Koehler, A. A., Besser, E. D., Caskurlu, S., Lim, J., & Mueller, C. M. (2015). Conceptualizing and investigating instructor presence in online learning environments. The International Review of Research in Open and Distributed Learning, 16(3), 256-297. doi:10.19173/irrodl.v16i3.2123
- Richardson J.C. & Lowenthal P. (2017). Instructor social presence. Learners' needs and a neglected component of the community of inquiry framework. In Whiteside, A. L., Garrett, D. A., & Swan, K. (Eds.). Social presence in online learning: multiple perspectives on practice and research. Stylus publishing. 86-98.
- Wise, A.F. & Hausknecht, S.N. & Zhao, Y. Attending to others' posts in asynchronous discussions: Learners' online "listening" and its relationship to speaking. Intern. J. Comput.-Support. Collab. Learn. 9, 185–209.